

Ćwiczenia

Jak funkcjonuje państwo-jak się w tym odnaleźć?

Obrazek, źródło: <https://pixabay.com/pl/vectors/administracja-architektura-sztuka-2031354/>

Ćwiczenie 1. Funkcje państwa. Po co nam to wszystko?

Adresat:

Uczniowie klasy 8 szkoły podstawowej- wiedza o społeczeństwie

Klasy pierwsze szkół ponadpodstawowych - zajęcia z wychowawcą

Wstęp

Czy kiedykolwiek zastanawiałeś/łaś się co to jest państwo? Pewnie zaraz pomyślisz... „Żyjemy w państwie.... Państwo to Polska....albo jakiś inny kraj... Coś jest państwowe (no właśnie, czyli czyje?)”

Król Ludwik XIV, zwany Słońce, ponoć mawiał: „Państwo-to ja”. Hm...

Obrazek, źródło: <https://pixabay.com/pl/illustrations/reduced-homes-for-sale-wyszukiwanie-2955057/>

A zatem, państwo to organizacja.

W Wikipedii¹ możesz przeczytać, że „**Państwo** – forma organizacji społeczeństwa mająca monopol na stanowienie i wykonywanie prawa na określonym terytorium. Ma zdolność do nawiązywania i utrzymywania stosunków dyplomatycznych z innymi państwami. Jest często mylone z narodem i krajem.”

Są różne definicje państwa.

Może być tzw. politologiczna. Wówczas dowiesz się, że jest to organizacja dysponująca pewnymi narzędziami (np. cały system prawny) by chronić obywateli i całą swoją strukturę przed zagrożeniami zewnętrznymi (np. wojna) i wewnętrznymi (różne niepokoje, w tym związane z chuligaństwem czy innymi aktami łamania prawa).

Występuje też inne rozumienie państwa, np. ze względu na funkcje, jakie ma do spełnienia.

Wielu autorów podaje więc następujące funkcje:

1. **Zewnętrzna** – wszelkie działania dla ochrony suwerenności zewnętrznej państwa. Funkcję tę realizuje poprzez działania dyplomatyczne lub działania militarne.
2. **Wewnętrzne** – to działania, które mają zagwarantować bezpieczeństwo i ład w kraju. Funkcję tę realizuje przez tworzenie systemu prawa i utrzymanie aparatu sądownictwa i policji.

W ramach tej funkcji państwo (poprzez swoje instytucje i organy) realizuje następujące rodzaje działalności:

prawodawczą

porządkową

administracyjną

socjalną

kulturalną

gospodarczo-organizatorską

Polecenie

Aby utrwalić i lepiej zrozumieć czym jest państwo i odróżniać je od pojęcia naród czy kraj spróbuj przyporządkować poszczególne funkcje państwa do ich opisów. Kieruj się nazwą funkcji państwa i logicznym rozumowaniem.

Po skończonej pracy zweryfikuj swoje odpowiedzi z podanymi poprawnymi.

Możesz wyciąć paski z tabelki i połączyć je ze sobą albo wpisać łącząc litery z kolumny lewej (A,B,C,D,E,F,G,H) z cyframi kolumny prawej (1,2,3,4,5,6,7,8), np. A4.

POWODZENIA!

Nazwa funkcji państwa	Cechy funkcji-opis
A. Zewnętrzna	1. Regulacje prawne zapewniające równowagę stosunków międzyludzkich.
B. Wewnętrzna	2. Utrzymywanie dobrych stosunków z innymi krajami poprzez utrzymywanie służb dyplomatycznych w innych krajach.
C. Prawodawcza	3. Działania na rzecz ładu i zgodności wszystkich elementów państwa i kraju
D. Porządkowa	4. Całkowity kształt środków dla zapewnienia ładu, porządku i bezpieczeństwa wszystkich obywateli
E. Administracyjna	5. Między innymi tworzenie systemu edukacyjnego, kształtowaniu wzorców obywatelskich, wspieranie działalności literackiej, teatralnej i wszelkiej artystycznej.
F. Socjalna	6. Promowanie gospodarki w świecie, ochrona przed nieuczciwą konkurencją i stwarzanie warunków dla jej rozwoju.
G. Kulturalno-oświatowa	7. Powoływanie i utrzymanie służb do zarządzania określonymi działami życia publicznego.
H. Gospodarczo-organizatorska	8. Zapewnianie opieki zdrowotnej, pomocy społecznej, oraz norm prawnych dotyczących zatrudnienia i zwalczania bezrobocia.

	9. Prowadzenie działalności gospodarczej, czyli uruchamianie fabryk i rozmaitych przedsiębiorstw.
--	---

Ciekawostka:

Obrazek, źródło: <https://pixabay.com/pl/vectors/%C5%9Bwiata-mapa-kraj%C3%B3w-flagi-narod%C3%B3w-67861/>

Czy zastanawiałaś/leś się ile jest państw na świecie? I tu nie ma jednoznacznej odpowiedzi. Wszystko zależy od definicji państwa jaką się przyjmie. Jest pięć możliwych wariantów odpowiedzi na to pytanie. Np. według ONZ na świecie istnieje **195 państw**.

Ale liczba ta może wynosić 201, jeśli doliczymy Tajwan, Saharę Zachodnią, Południową Osetię Abchazję, Północny Cypr i Kosowo – uznane są one bowiem za tzw. „niezależne byty państwowe” przez co najmniej jednego członka ONZ.

Ta liczba może znów się powiększyć, jeśli dodamy do niej różnego typu separatystyczne republiki: Górski Karabach, Naddniestrze i Samoliland. Ługańską Republikę Ludową i Doniecką Republikę Ludową. A zatem już mamy **206 państw**.

Na paradach podczas igrzysk olimpijskich pojawia się przeszło 200 reprezentacji. Wynika to stąd, że Międzynarodowy Komitet Olimpijski (MKOL) uznaje za "narody" także posiadłości zamorskie państw. Natomiast FIFA (Międzynarodowa Federacja Piłki Nożnej) zrzesza **211 członków**.

No to w końcu ile jest państw na świecie?

Możesz poczytać tutaj: <https://polskatimes.pl/ile-jest-panstw-na-swiecie-oto-piec-odpowiedzi-kazda-z-nich-jest-na-swoj-sposob-prawidlowa/ar/13501871> (dostęp 30.03.2020)

-----ODPOWIEDZI: A2, B3, C1, D4, E7, F8, G5, H6-----
Opracowanie: Anna Czarlińska-Węzyk, RODN „WOM” Katowice

ⁱ https://pl.wikipedia.org/wiki/Pa%C5%84stwo#cite_note-1